

Plenković, Zlatko; izvanredni profesor (Podgora, 28. VII. 1917. – Zagreb, 25. III. 2003.). Gimnaziju (1936.) i Tehnički fakultet – Elektrostrojarski odjel (1942.) završio u Zagrebu. Završetkom studija zaposlio se kod Antona Dolenca u tvornici Hrvatsko Siemens d.d. kao projektant rotacijskih strojeva. Nakon rata (16. 10. 1945.) kada je, uredbom Vlade Hrvatske formiran ELIH (Elektro-industrija Hrvatske), Dolenc povučen u direkciju ELIH-a, Plenković je preuzeo vođenje Pogona Končar koji je tada bio u osnivanju. Ubrzo je Plenković smijenjen (veljača 1946.) te ga nasljeđuje Tomo Bosanac. Od 1946. godine je projektant asinkronih motora. Godine 1952. postavljen je za upravitelja Konstrukcijskog ureda, a 1956. za tehničkog direktora Tvornice Rade Končar. Godine 1961. postaje direktor novoosnovanog Elektrotehničkog instituta Rade Končar, a 1972. direktor tvornice Končar – Industrijska elektronika (INEM). U razdoblju 1977. – 1982. bio je savjetnik u INEM-u, a potom odlazi u mirovinu.

U prvom razdoblju svojeg stručno-znanstvenog rada (do 1968.) bavio se tehnologijom proizvodnje živinih ispravljača te je postavio proizvodnju bezpumpnih živinih ventila u Tvornici Rade Končar iz koje se kasnije razvila tvornica Končar – Industrijska elektronika. Za razvoj živinih ventila dobio je Nagradu za znanstveni rad Nikola Tesla (1966.). U drugom razdoblju bavio se razvojem i organizacijom proizvodnje elektroničkih učinkovitih pretvarača i postrojenja učinkovite elektronike. Od 1948. godine je honorarni nastavnik na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu iz predmeta Usmjerivači. Suautor je udžbenika Energetska elektronika I. (1978.), dviju skripta i 10 radova u časopisima. Bio je član Upravnog odbora Tvornice Rade Končar, Upravnog odbora Društva inženjera i tehničara, potpredsjednik Jugoslavenskog elektrotehničkog komiteta (JEK) te član Stručnog savjeta Savezne komisije za nuklearnu energiju, Savjeta Instituta Ruđer Bošković i Savjeta JUREMA.PS. Nekoliko sjećanja prof. Benčića na prof. Plenkovića: Profesora Plenkovića vidio sam prvi put kao student na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu. U VI. semestru akad. god. 1960./1961. predavao je predmet Organizacija na odsjeku Slaba struja. Prvih nekoliko predavanja održao je prof. Plenković, a nastavio je (vjerojatno) viši predavač Zvonimir Šturlan, dipl. ing. Zanimljivo je da se u životopisu prof. Plenkovića, primjerice u spomenicima Elektrotehničkog fakulteta / Fakulteta elektrotehnike i računarstva ne spominje da je predavao predmet Organizacija. Moja suradnja s prof. Plenkovićem započela je 1965. godine stvaranjem hrvatskog nazivlja glede učinkovitih dioda i tiristora na osnovu Siemensovog priručnika autora A. Hoffmanna, K. Stockera: Thyristor Handbuch, Berlin, Siemens AG, 1964. Dalje se nastavila pisanjem skripta i završila pisanjem knjige Energetska elektronika, I dio: Poluvodički ventili. Godine 1981. bio sam s prof. Plenkovićem na IV. savjetovanju o energetskej elektronici u Sarajevu. Jedne večeri, šetajući ulicama Sarajeva pričao mi je o svojim počecima rada u Končaru. Posebno je iscrpno pričao kako je od direktora Končara Bore Petrova bio optužen (1948.) da je suradnik Andrije Hebranga. Bio je višekratno saslušan od UDBA-e. Hebranga nije poznao, a pravi razlog optužbe nije saznao. Više detalja o tom razdoblju u Končaru dao je prof. Bosanac u intervjuu mr. sc. Marijanu Ožaniću (https://www.croatianhistory.net/etf/bosanac_tomo.html).

Godine 1977. prof. Plenković imao je problema s okom: ablacija retine na jednom oku. Poduzeo je sve: otišao je u München, kako je govorio „na švasanje oka“. Operacija nije uspjela, objašnjavao je da je imao peh jer je tijekom zahvata došao drugi pacijent s krhotinama stakla u oku. Bio je i drugi put u Münchenu, ali neuspješno. Tužio se da neprekidno „vidi“ bljeskove u

bolesnom oku i da teško čita. Godine 1990., kada je prof. Plenković već bio više godina u mirovini, sakupio je nas nekoliko (Zvonko Benčić, Želimir Bobinac, Ivo Durbešić, Tomislav Kelemen) koji smo napisali načela reorganizacije Končara, posebice Elektrotehničkog instituta Rade Končar na desetak stranica. Plenković je isposlovao kod ministra vanjskih poslova mr. sc. Zdravka Mršića da nas primi predsjednik Vlade Josip Manolić. U kasnu jesen došli smo u zgradu Hrvatskog sabora. Čekali smo u sobi na prvom katu. Bio je već sumrak. Otvaraju se vrata, trgnemo se, ulazi konobar i pita tko želi kavu. Petnaestak minuta kasnije opet ulazi i pita što želimo. Nakon više od pola sata ulazi Bernardo Jurlina i odmah s vrata pita „Što želite vi komunisti?“. Prof. Plenković ustane, obim rukama odupre se o stol i reče: „U ovoj sobi jedino ste vi komunist.“ Bio sam zaprepašten oštrinom odgovora.

Priredio:

Prof. dr. sc. Zvonko Benčić